

تهیه کننده: فرشته راضی پور

متوسطه ی اول: شهرستان بهبهان

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

سَفِينَةُ الطَّلَابِ

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ

صبر کلید گشایش است.

وَقَعَتْ هَذِهِ الْحِكَايَةُ قَبْلَ سَنَوَاتٍ بَعِيدَةٍ فِي أَحَدِ الْبِلَادِ.

این حکایت سالها پیش در یکی از کشورها اتفاق افتاد.

ذَهَبَ اثْنَا عَشَرَ طَالِباً مِنْ طُلَّابِ الْجَامِعَةِ مَعَ أَسْتَاذِهِمْ إِلَى سَفْرَةٍ عِلْمِيَّةٍ لِتَهْيِئَةِ أَبْحَاثٍ عَنِ الْأَسْمَاكِ.

دوازده دانشجو از دانشجویان دانشگاه همراه استادشان برای تهیه ی پژوهش هایی درباره ی ماهی ها به گردش علمی رفتند.

كَانَتْ مِيَاهُ الْبَحْرِ هَادِنَةً؛ فَجَاءَتْ ظَهَرَ سَحَابٍ فِي السَّمَاءِ؛ ثُمَّ عَصَفَتْ رِيَا حٌ شَدِيدَةً وَ صَارَ الْبَحْرُ مَوَاجًا.

آب های دریا آرام بود؛ ناگهان ابری در آسمان آشکار شد؛ سپس بادهای شدیدی وزید و دریا طوفانی شد.

فَأَصَابَتْ سَفِينَتَهُمْ صَخْرَةً؛ فَخَافُوا؛ السَّفِينَةُ انْكَسَرَتْ قَلِيلًا وَلَكِنَّهَا مَا عَرَقَتْ؛ عِنْدَمَا وَصَلُوا إِلَى جَزِيرَةٍ

و کشتی آنها به صخره ای برخورد کرد؛ پس ترسیدند؛ کشتی کمی شکسته شد ولی آن غرق نشد؛ هنگامی که به جزیره ی

مَجْهُولَةٍ، فَرِحُوا كَثِيرًا وَ شَكَرُوا رَبَّهُمْ وَ نَزَلُوا فِيهَا؛ مَضَى يَوْمَانِ؛ فَمَا وَجَدُوا أَحَدًا فِي الْجَزِيرَةِ وَمَا جَاءَ أَحَدٌ

ناشناخته ای رسیدند، بسیار خوشحال شدند و از پروردگارشان سپاسگزاری کردند و در آن پایین آمدند. دو روز گذشت.

لِنَجَاتِهِمْ؛ قَالَ لَهُمُ الْأُسْتَاذُ: كَسَى رَا دِرْ جَزِيرَةٍ پيدا نكردند و كسى براى نجات آنها نيامد؛ استاد به آنها گفت:

« يَا شَبَابُ، عَلَيكُمْ بِالْمُحَاوَلَةِ. اِسْمَعُوا كَلَامِي وَ اَعْمَلُوا بِهِ كَأَنَّهُ مَا حَدَّثَ شَيْءٌ.

« ای جوانان، شما باید تلاش کنید. سخن را بشنوید و به آن عمل کنید انگار که چیزی اتفاق نیفتاده است.

عَلَيْكُمْ بِمَوَاصِلَةِ أَبْحَاثِكُمْ.» شما باید پژوهش هایتان را ادامه دهید. «

ثُمَّ قَسَمَهُمْ إِلَى أَرْبَعَةِ أَفْرَقَةٍ وَقَالَ لِلْفَرِيقِ الْأَوَّلِ:

سپس آنها را به چهار گروه تقسیم کرد و به گروه اول گفت:

« يَا طُلَّابُ، اجْتَنُوا عَنْ صَيْدٍ وَاجْمَعُوا الْحَطَبَ. »

« ای دانش آموزان ، به دنبال شکار بگردید و هیزم جمع کنید. »

وَقَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّانِي: « يَا طَالِبَانِ، اجْلِبَا بَعْضَ الْأَشْيَاءِ الضَّرُورِيَّةِ مِنَ السَّفِينَةِ. »

و به گروه دوم گفت: « ای دانشجویان ، بعضی از اشیای ضروری را از کشتی بیاورید. »

وَقَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّلَاثِ: « يَا طَالِبَاتُ، أُطْبِخْنَ طَعَامًا. »

و به گروه سوم گفت: « ای دانشجویان ، غذایی بپزید. »

وَقَالَ لِلْفَرِيقِ الرَّابِعِ: « يَا طَالِبَتَانِ، اجْمِثَا عَنْ مَوَادِّ غِذَائِيَّةٍ. »

و به گروه چهارم گفت: « ای دانشجویان ، به دنبال مواد غذایی بگردید. »

ثُمَّ قَالَ لِجَمِيعٍ: « ﴿ اِصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴾ مَضَى أُسْبُوعٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ نَزَلَ مَطَرٌ شَدِيدٌ

سپس به همه گفت: « صبر کنید قطعاً خدا همراه صابران است. » یک هفته گذشت . در یکی از روزها باران شدیدی وزید

وَأَصَابَتْ صَاعِقَةٌ سَفِينَتَهُمْ فَاحْتَرَقَتْ. قَالَ الطُّلَّابُ: « لَا رَجَاءَ لِنَجَاتِنَا. »

و صاعقه ای به کشتی آنها برخورد کرد و آتش گرفت. دانشجویان گفتند: « هیچ امیدی برای نجات ما نیست. »

فَقَرَأَ الْأُسْتَاذُ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا ﴾ .

پس استاد این آیه را خواند: « ای کسانی که ایمان آورده اید صبر کنید. »

حَزِنَ الطُّلَّابُ وَ قَالُوا: فَقَدْ نَا سَفِينَتَنَا. دانشجویان ناراحت شدند و گفتند کشتی مان را از دست دادیم.

وَبَعْدَ آدَاءِ الصَّلَاةِ وَالِدُّعَاءِ صَرَخَ أَحَدُهُمْ بَعْتَةً:

بعد از به جا آوردن نماز و دعا ناگهان یکی از آنها فریاد زد:

« أَنْظُرُوا يَا زُمَلَائِي. أَنْظُرْنَا يَا زَمِيلَاتِي. تِلْكَ سَفِينَةُ حَرَبِيَّةٍ تَقْتَرِبُ مِنَّا. »

« ای همشاگردی هایم نگاه کنید. (مذکر) ای همشاگردی هایم نگاه کنید (مؤنث) آن کشتی جنگی به ما نزدیک می شود. »

السَّفِينَةُ الحَرَبِيَّةُ اقْتَرَبَتْ مِنْهُمْ وَنَزَلَ مِنْهَا جُنُودٌ. فَرِحَ الطُّلَابُ وَ سَأَلُوا الجُنُودَ: « كَيْفَ وَجَدْتُمْ مَكَانَنَا؟ »

کشتی جنگی به آنها نزدیک شد و سربازها از آن پایین آمدند. دانشجویان خوشحال شدند و از سربازها پرسیدند:
چطور مکان ما را پیدا کردید؟

أَجَابَ الجُنُودُ: « رَأَيْنَا دَخَانًا مِنْ بَعِيدٍ. فَأَتَيْنَا وَ شَاهَدْنَاكُمْ. »

سربازها پاسخ دادند: « دودی را از دور دیدیم . پس آمدیم و شما را دیدیم.

❌ ❑ با توجه به متن درس گزینه ی درست و نادرست را معلوم کنید.

نادرست

درست

۱- ذَهَبَ الطُّلَابُ إِلَى هَذِهِ السَّفَرَةِ لِتَهْيِئَةِ أَجْحَاطِ عَنِ التَّبَاتِ.

۲- مَا وَجَدَ الطُّلَابُ أَنسَانَ غَيْرَهُمْ فِي الجَزِيرَةِ.

۳- عَشْرَةُ طُلَابٍ كَانُوا فِي السَّفَرَةِ العِلْمِيَّةِ.

۴- كَانَتْ مِيَاهُ البَحْرِ هَادِئَةً فِي البِدَايَةِ.

۵- وَقَعَتْ هَذِهِ الحِكَايَةُ قَبْلَ سَنَةٍ.

فِعْلُ الأَمْرِ (۲)

فِعْلُ الأَمْرِ (۲) ← (يَا أَوْلَادُ، اِفْعَلُوا)، (يَا بَنَاتُ، اِفْعَلْنَ)

(يَا وِلْدَانَ، اِفْعَلَا)، (يَا بِنْتَانِ، اِفْعَلَا)

رَجَاءُ، اِنزِلْنَ مِنَ الحَافِلَةِ.

رَجَاءُ، اِنزِلُوا مِنَ الحَافِلَةِ.

لطفاً، از اتوبوس پایین بیایید.

إِبْحَثَا عَنِ الْجَوَابِ فِي الْكِتَابِ.

إِبْحَثَا عَنِ الْجَوَابِ فِي الْكِتَابِ.

در کتاب به دنبال جواب بگردید.

بدانیم

ترجمه کنید :

تصویر شهید را بکش	أُرْسِي صُورَةَ الشَّهِيدِ.	سخن حق را بپذیر.	إِقْبَلِ الْكَلَامَ الْحَقَّ.
برای خدا پروردگار جهانیان سجده کنید	أَسْجُدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.	دستهایتان را قبل از ناهار بشوید.	إِغْسِلَا أَيْدِيَكُمَا قَبْلَ الْغَدَاءِ.
از همنشین های بد فرار کنید.	أَهْرُبِينَ مِنْ جَلِيسَاتِ السَّوِّءِ.	شما باید نعمت خدا را یاد کنید.	﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾

التَّمارين

١ التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ:

توضیحات زیر مربوط به کدام واژه ی جدید از درس است؟

الصِّين

مُواصِلَةٌ

أَلْمَاءُ

الْجَامِعَةُ

شَبَابٌ

أَفْرِقَةٌ

١- بِلَادٌ كَبِيرَةٌ جِدًّا فِي شَرْقِ آسِيَا.

٢- إِدَامَةُ الْعَمَلِ وَالْإِسْتِمْرَارُ عَلَيْهِ.

٣- شَيْءٌ ضَرُورِيٌّ لِلْحَيَاةِ، نَشْرَبُهُ وَلَا لَوْنَ لَهُ.

٤- يُدْرَسُ فِيهَا الْأُسْتَاذُ وَيَتَخَرَّجُ مِنْهَا الطُّلَابُ.

٥- الَّذِينَ وَصَلُوا إِلَى سِنِّ الْبُلُوغِ وَلَيْسُوا أَطْفَالًا.

٦- مَجْمُوعَةٌ مِنَ الرِّيَاضِيِّينَ أَوْ جَمَاعَةٌ مِنَ الزُّمَلَاءِ فِي الْعَمَلِ.

۲ التَّمْرِينُ الثَّانِي

جمله های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

يا صَدِيقَاتِي ، رَجَاءً ، أُخْرِجَنَّ مِنَ الْمَكْتَبَةِ.

يا أَصْدِقَائِي ، رَجَاءً ، أُخْرِجُوا مِنَ الصَّفِّ .

ای دوستانم ، لطفاً از کتابخانه خارج شوید.

ای دوستانم ، لطفاً از کلاس خارج شوید.

يا صَدِيقَتَانِ ، أُكْتُبَا جَوَابَ السُّؤَالَيْنِ.

يا صَدِيقَانِ ، اِحْمِلَا هَذِهِ الْمِنْضَدَةَ.

ای دوستان جواب سوالات (دو سؤال) را بنویسید.

ای دوستان ، این میز را ببرید.

۳ التَّمْرِينُ الثَّالِثُ: آیات شریفه ی زیر را ترجمه سپس فعل های امر را معلوم کنید.

۱- ﴿ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي. ﴾ القصص ۱۶ پروردگارا همانا من به خودم ستم کردم پس مرا ببامرز.

فعل امر

۲- قَالَ اللَّهُ لِمُوسَىٰ وَ هَارُونَ ﴿ اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ﴾ طه ۴۳ خداوند به موسی و هارون فرمود: به سوی فرعون بروید.

فعل امر

۳- ﴿ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾ المؤمنون ۱۱۸ پروردگارا ببامرز و رحم کن که تو بهترین رحم کنندگان هستی.

فعل امر

۴- ﴿ ... اِعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴾ المؤمنون ۵۱ کار شایسته انجام دهید همانا من به آنچه انجام می دهید دانا هستم.

فعل امر

۵- ﴿ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ﴾ البقره ۳۴

فعل امر

و هنگامی که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید پس سجده کردند به جز ابلیس.

۴ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

جمله های عربی را به فارسی ترجمه کنید و بنویسید چرا ترجمه ی فارسی یکی است؟

جمله ی عربی	ترجمه ی فارسی	چرا ترجمه یکی است؟
يا طَلَّابُ ، اُنْظُرُوا إِلَى نُزُولِ الْمَطْرِ. يا طَالِبَاتُ، اُنْظُرْنَ إِلَى نُزُولِ الْمَطْرِ.	ای دانش جویان، به بارش باران نگاه کنید. (بنگرید)	زیرا در فارسی مذکر و مؤنث نداریم یا در فارسی فعل برای جمع مذکر و مؤنث یکسان بکار می رود.
يا طَالِبَانِ ، اِنْبَسَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً. يا طَالِبَتَانِ ، اِنْبَسَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.	ای دانشجویان ، لباس هایی مناسب بپوشید.	زیرا در فارسی مذکر و مؤنث نداریم (فعل در فارسی برای مثنی مذکر و مؤنث یکسان بکار می رود.)

۵ التَّمْرِينُ الْخَامِسُ:

هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید . (یک کلمه اضافه است.)

۱- قاطِعُ الرَّحِمِ	➔	مَكَانٌ لِلتَّعْلِيمِ الْعَالِي بَعْدَ الْمَدْرَسَةِ.
۲- الْمُواصِلَةُ	➔	هُوَ الَّذِي لَا يَذْهَبُ لِرِيزَارَةِ أَقْرَبَائِهِ.
۳- الْجَامِعَةُ	➔	الشَّيْءُ الَّذِي يَصْعَدُ مِنَ التَّارِ.
۴- الْحَطْبُ	➔	أَخْشَابٌ مُنَاسِبَةٌ لِلْإِحْتِرَاقِ
۵- الدُّخَانُ	➔	حَلُّ الصَّعَابِ وَالْمُشْكَلَاتِ.
۶- الْفَرْجُ	○	

كَنْزُ الْحِكْمَةِ

بخوانید و ترجمه کنید .

۱- لا عَمَلَ كَالْتَّحْقِيقِ.

هیچ عملی (کاری) مانند تحقیق نیست.

۲- اَلْعِلْمُ اَصْلُ كُلِّ خَيْرٍ وَ الْجَهْلُ اَصْلُ كُلِّ شَرٍّ.

علم ریشه ی هر خوبی و نادانی ریشه ی هر بدی است.

۳- اَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.

دانش را بجوید اگرچه در چین باشد پس همانا خواستن علم واجب دینی است.

۴- خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ.

خوبی دنیا و آخرت با علم است و بدی دنیا و آخرت با جهل (نادانی) است .

۵- لَيْسَ الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْخَيْرَ مِنَ الشَّرِّ وَلَكِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ الشَّرِّينِ.

دانا کسی نیست که خوبی را از بدی بشناسد بلکه دانا کسی است که بهترین را از شر بشناسد.

الْأَرْبَعِيَّات

مَسْجِدُ الْكُوفَةِ وَ مَسْجِدُ السَّهْلَةِ.

مسجد کوفه و مسجد سهله

مَنْ هُوَ مَسْئُولُ الْمَوْكَبِ؟

أبو قاسم.

مسئول ایستگاه خدمات رسانی کیست؟

أبو قاسم

سَاعَدَكَ اللَّهُ!

حَيَّاكَ اللَّهُ! أَنْتُمْ مِنْ إِيْرَانِ؟

خدا قوت!

زنده باشید! آیشما اهل ایران هستید؟

نَعَمْ، نَحْنُ مِنْ إِيْرَانِ.

كَمْ مَرَّةً حَضَرْتُمْ فِي مَسِيرَةِ الْأَرْبَعِينَ؟

بله، ما اهل ایران هستیم .

چندبار در راهپیمایی اربعین حضور یافتید؟

حَضَرْنَا لِلْمَرَّةِ الْأُولَى . اُولَيْنِ بَارِاسْتِ حَضُورِ يَافِتِيْمِ.

إِرْكَبُوا تِلْكَ السِّيَّارَاتِ.

كَيْفَ يُمَكِّنُ الدَّهَابُ إِلَى مَسْجِدِ الْكُوفَةِ؟

چطور می توانیم به مسجد کوفه برویم؟

سوار آن ماشین ها (خودروها) شوید.

كَمْ الْمَسَافَةُ بَيْنَ مَسْجِدِ الْكُوفَةِ وَ مَسْجِدِ السَّهْلَةِ.

قَرِيبٌ مِنَ الْكِيْلُوْمَتَرِيْنِ .

مَسَافَتِ بَيْنِ مَسْجِدِ كُوفِه وَ سَهْلِه چقدر است؟

نزدیک به دو کیلومتر

أَتَوْجَدُ سَيَّارَاتٍ فِي الطَّرِيْقِ حَتَّى نَرْكَبُ؟

نَعَمْ؛ مَوْجُودَةٌ.

آیا در (بین) راه ، ماشین هایی هست تا سوار شویم؟

بله ؛ هست.

شُكْرًا، زَا حَمْتُكَ .

لَا، لَيْسَتْ زَحْمَةٌ . بَلْ رَحْمَةٌ.

متشکرم، شما را به زحمت انداختم.

نه ، زحمتی نیست. بلکه رحمت است.

أَتَعْرِفُ أَهْمِيَّةَ زِيَارَةِ الْمَسْجِدِيْنِ؟ أَيَا أَهْمِيَّةَ زِيَارَتِ (اين) دو مسجد را می دانی؟

نَعَمْ؛ قَالَ الْإِمَامُ السَّجَّادُ (ع): بله؛ امام سجّاد (ع) فرمودند:

مَنْ صَلَّى فِي مَسْجِدِ السَّهْلَةِ رَكَعَتَيْنِ زَادَ اللَّهُ فِي عُمرِهِ سَنَتَيْنِ.

هرکس در مسجد سهله دو رکعت نماز بخواند خداوند دو سال بر عمرش می افزاید.

وَقَالَ الْإِمَامُ الصَّادِقُ (ع): و امام صادق (ع) فرمودند:

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ تُعَدُّ أَلْفَ صَلَاةٍ فِي غَيْرِهِ مِنَ الْمَسَاجِدِ.

خواندن یک نماز در مسجد کوفه ، برابر هزار نماز در مساجد دیگر است.

